

Flogvanlukkan í Mykinesi

Spildurnýggja bókina um flogvanlukkuna í Mykinesi hevur heitið “Martrøð í Mykinesi – Íslenska flugs-lysið í Føreyjum 1970.” Grækaris Djurhuus Magnussen og íslenski journalisturin, umsetarin og rithøvundurin, Magnus Tór Hafsteins-son, hava skrivað bókina

Flogvanlukkan undir Knúki í Mykinesi, sum hendi um 11-tíðina hin 26. september í 1970, kravdi átta mannalív. Teirra millum, sum doyðu, var íslenski flogskiparin, Bjarni Jensson. Fimm aðrir íslendingar vóru við, teirra millum flogturnarnar báðar, Rafnhildur Ólafsdóttir og Valgerður Jónsdóttir. Harafturat var flogfarið ríkið úr Íslandi.

Bókin byggir partvís, og bara partvís, á bókina, SOS-Knúkur, sum Grækaris Djurhuus Magnussen gav út í 2000.

Høvundarnir hittust í Reykjavík

Høvundarnir báðir, Grækaris Djurhuus Magnussen og Magnus Tór Hafsteinsson, hittust eitt sindur av tilvild í Íslandi fyri hálvumøðrum ári síðani. Magnus Tór Hafsteinsson átti bókina, SOS-Knúkur, og var áhugaður at fáa hana umsetta til íslenskt. Hann fekk skjótt bókaforlagið, Ugly, at taka sær av útgávu. Forlagið var samt við Magnus Tór Hafsteinsson um, at hetta var ein søga, sum átti at sigast íslendingum.

Sum arbeiðið leið, funnu høvundarnir báðir nýtt og meira tilfar fram, bæði skrivligar keldur og myndir. Fleiri samrøður vórðu gjørdar afturat, bæði við íslendingarnar, sum vóru við flogfarinum, og við føroyingar, sum onkursvegna høvdu við vanlukkuna at gera. Hetta tilfarið gjørdist so rúgvismikið, at høvundarnir samdust um at skriva eina nýggja bók, sum altso partvís byggir á SOS-Knúk.

Nýggja bókina er 416 blaðsíður. Til samanberingar kann nevast, at SOS-Knúkur var 170 blaðsíður.

Bókin kemur ætlandi út á føroyskum á heysti í 2021.

Her hava vit eitt brot úr nýggju bókini. Hetta er ein samrøða við stýrimannin vanlukkutúr, Páll Stefánsson.

(21. partur í bókini)

Páll Stefánsson, flogskipari: Kom skjótt fyrri seg aftur

Páll Stefánsson varð borin í heim í Keyptmannahavn hin 26. juni 1942, men flutti sum smádrongur til Íslands. Hergekk hann í barnaskúla, og her tók hann studentsprógv á Mennta-

skólanum í Reykjavík. Eftir tað fór hann á slóðina hjá pápa sínum, og fór til Týsklands at læra til tannlækna. Men her kom hann at kenna til flúgv, og tá vendist ikki aftur.

“Á fyrstu frítíð míni frá tannlæknalestrinum, bjóðaði ein vinur mín í Íslandi, Ásgeir Torfason, mær ein flogtúr við einum lítlum privatflogfari. Hann lærði tá til vinnuflogskipara. Tá fekk eg tað hugskotið, at kanska átti et at sæla um úr tannlæknayrknum og fari á flogskúla, sum eg altso geri nú,” sigur Páll Stefánsson.

Seinni varð hann settur í starv sum flogskipari hjá Flugfélag Íslands og fór sín fyrsta flogtúr sum vinnuflogskipari á einum DC-3-flogfari hin 8. juni í 1966. Hesin flúgvarin er fram-

vegis til, og eitur Páll Sveinsson, og er á Flogsavni Íslands á Akureyri.

“Eg fekk rættin at flúgva Fokker-Friendship-flogfarið í 1967, og tey flogførini vóru nógv nýtt í flúgvingini millum Ísland, Føroyar, Danmark og Noreg. Tá flogvanlukkan hendi í Mykinesi heystið 1970, var eg á mínum 28. flogtúri á føroyaleiðini, og hetta var 62. ferð eg royndi at lenda í Vágum, tá vit í staðin bráttlendu í Mykinesi.”

Kom ótrúliga skjótt fyrri seg

Tá ið Páll Stefánsson í juli 2020 - út við hálvthundrað ár seinni - minnst aftur á flogvanlukkuna, siguar hann tað vera ræðuligt at enda í slíkari vanlukku.

“Men eftir at eg kom út úr

vrakinum, var eg ovurfeðin fyrri at vera á lívi. Eg fekk ymiskar løstir í høvdið, eg fekk stóran skurð í pannuna og omanfyri høgna eygað, kjálkabeinið brotnaði, og fleiri tenn brotnaðu eisini. Løstirnir í høveinum, kjálkabeininum og munninum prógvadu, at flogfarið hevði fingið tveir ógvusligar stoytir í døttinum. Tveir ryggjageislar niðarlaga í rygginum vóru eisini meinslaðir, og bróskið ímillum teir var løsta. Eg fekk eisini skaða í armar og bein.”

Páll kom merkiliga skjótt fyrri seg aftur, og hann fór umboð á fyrsta Fokker-flúgvaran longu sjei vikur eftir vanlukkuna.

“Læknar og sálarfrøðingar kannaðu meg gjølla, og eg fekk grønt ljós at flúgva aftur. Á hesum døgum vóru eingir flog-

hermarar (floglíknarar ella simulatorar), sum í dag. Í staðin fleyg eg venjingarflúgving saman við einum flogskipara í triggjar dagar í innanríkisflúgving í Íslandi til týðningarmestu floghavnirnar í døgnum 14. – 16. februar í 1971.”

Fleyg aftur til Føroya

Hetta gekk alt upp á stás, og so upprann dagurin, at Páll Stefánsson aftur skuldi flúgva til Føroya. Hann trýsti sjálvur fyrri at sleppa eina slíka ferð.

“Hin 17. februar hetta sama árið, fimm mánaðir eftir flogvanlukkuna í Mykinesi, fór eg so fyrsta túrin við Føroyaflúgvaranum sum hjálparflogskipari. Eg hevði gjørt greitt, at eg vildi sleppa at flúgva hesa leiðina aftur, bæði fyrri at prógva fyrri mær